

Nu. Fler lokala partier sätter medborgarnyttan i fokus

Kristianstadsbladet 27 september 2021

POLITIK

Kommunlokala partier kan tänka och agera fritt med fokus på att skapa nytta uteslutande med kommuninvånarnas behov och önskemål för ögonen. Till skillnad mot riksdagspartiernas lokala kommunavdelningar begränsas inte lokalparti av olika slag av fjärrstyrning.

Störst i Perstorp – och tredje störst i Sverige! Tvåa i Båstad – och femma i Sverige. Trea i Lomma. Fyra i Bromölla. Delad fyra i Hässleholm. Väljarna i dessa fem skånska kommuner gav sina lokala partier mer än tio procent av rösterna i valet 2018.

Varför blev det så? Skälen är många. Ett är att kommunlokala partier kan tänka och agera fritt med fokus på att skapa nytta uteslutande med kommuninvånarnas behov och önskemål för ögonen. Till skillnad mot riksdagspartiernas lokala kommunavdelningar begränsas inte lokalpartier av olika slag av fjärrstyrning.

De lokala partierna blir för varje val allt fler. 2018 ställde 316 lokala partier från 192 kommuner upp. I 140 av Sveriges 290 kommuner kom dessa medborgarnas lokala val in. Fyra fler än vid valet 2014.

I 17 skånska kommuner har denna mandatperiod totalt 21 lokala och övriga partier plats i kommunfullmäktige. I fyra kommuner finns två lokala partier. Perstorps Framtid styr sin kommun. Partiet fick 29,8 procent av rösterna och tio mandat 2018. De styr med stöd av de nio mandat som Moderaterna, Centern, Kristdemokraterna och Miljöpartiet tillsammans fick. Bjärepartiet (22,1 %, 9 mandat) ledde Båstad kommun 2014-2018 och är nu i opposition. Det är även de tre andra åsyftade partierna: då nybildade Fokus Bjärred, Lomma, 5 mandat, samt Folkets Väl, Hässleholm, och Alternativet, Bromölla, båda fyra mandat.

I nordöstra Skåne tog också nya Mitt Göinge plats, med ett mandat, i kommunpolitiken i Östra Göinge. I grannkommunerna Kristianstad och Osby finns däremot just nu inget eget lokalt parti. Det är första gången i Kristianstad sedan 1994 då både Åhuspartiet och Sjöbopartiet, senare Kristianstadsbygdens framtid, tog plats i fullmäktige.

Som en kuriositet kan nämnas att i 31 av Skånes 33 kommuner deltog ett eller flera lokala partier under minst ett av de tre valen till kommunfullmäktige under 2010-talet. Häromdagen meddelades att ett nytt parti bildats i Trelleborg: Vårt Söderslätt, med ambition att bli störst i sin kommun efter valet 2022!

Varför bildas då ett parti lokalt? Som jag ser det, finns tre grundtyper, varav två leder till genuina lokala partier.

- Brister, obalanser, i den kommunala servicen, och/eller det politiska ledarskapet, samlar driftiga medborgare som bildar ett parti. Sakpolitiska Åhuspartiet är ett exempel.
- En eller fler etablerade politiker, som av "särskild" anledning inte är i harmoni med sitt parti bildar ett lokalt parti. Med ambitioner bortom ett moderpartis begränsningar kan de få utlopp och ta ansvar för sina idéer. Politiskt intresserade invånare ansluter. Mitt Göinge platsar här.
- Ett parti med ambitioner att nå säte i riksdag och/eller region. De kallas i statistik "övriga" och byggs upp genom framgångar på kommunal beslutsnivå. Feministiskt Initiativ hör hit, liksom Landsbygdspartiet Oberoende och Sjukvårdspartiet. De finns i 13, respektive tolv och tolv kommuner. Engagerade kommuninvånare bildar lokala partier – som stimulerar politiken och demokratin i kommunerna.

Åke Hultqvist

Åhuspartiet

Lokala Partiers Nätverks styrelse 2014-2018